

Lavantinske škofije

uradni list.

Vsebina: 42. Sacrae Congregationis Rituum solutio dubii de non apponendis templis tabulis cum nominibus defunctorum ibidem non sepultorum. — 43. Sacrae Congregationis Rituum resolutio circa campanulam pulsandam in celebratione Missae. — 44. Zahvala svetega očeta Pija XI. za dar v prid afriškim sužnjim. — 45. Poškodbe spomenikov s podpisovanjem posetnikov. — 46. Izkaz cerkvenih zbirk za pogorelce v Pečkah makolske župnije. — 47. Slovstvo. — 48. Osebna naznanila.

42.

Sacrae Congregationis Rituum

solutio dubii de non apponendis templis tabulis cum nominibus defunctorum ibidem non sepultorum.¹

Sacrae Rituum Congregationi pro opportuna declaratione sequens dubium expositum fuit; nimirum:

„Utrum in ecclesiis earumque cryptis divino cultui destinatis apponere liceat tabulas cum inscriptionibus et nominibus fidelium defunctorum quorum corpora inibi tumulata non sunt nec tumulari possunt iuxta canonem 1205 § 2 Cod. I. C.“

Et Sacra Rituum Congregatio, omnibus accurate perpensis, proposito dubio respondendum censuit:

„*Non licere*, iuxta alias resolutiones et ad trahentem decreti S. R. C. n. 733 et can. 1450 § 1 Cod. I. C.“

Atque ita rescripsit et servari mandavit. Die 20. Octobris 1922.

✠ A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. ✠ S. Alexander Verde, *Secretarius.*

¹ Acta Apostolicae Sedis. Ann. XIV. Vol. XIV. Romae, 31. Octobris 1922. Num. 15. pag. 556 sq.

43.

Sacrae Congregationis Rituum

resolutio circa campanulam pulsandam in celebratione Missae.²

Occasionem nacti Congressus Eucharistici Internationalis hoc anno Romae habiti et prospero felicique progressu probati, quidam Sacrorum Antistites aliique viri dignitate ac pietate conspicui, ad decorem divini cultus erga ipsum ineffabile Eucharistiae mysterium, etiam per uniformitatem ritus et aedificationem christifidelium, provehendum, Sacram Rituum Congregationem adierunt, reverenter postulantes:

„Utrum Rubricae quae in *Ritu celebrandi Missae*, tit. VII, n. 8, et tit. VIII, n. 6, praescribunt ministro pulsare campanulam ad *Sanctus* et ad *elevationem Hostiae et Calicis*, post consecrationem, applicandae sint etiam ad Missas solemnes seu cantatas et pontificales, de quibus tamen circa campanulam pulsandam *Missale Romanum* in citatis titulis et *Caeremoniale Episcoporum*, lib. II, cap. 8, silent?“

Et Sacra eadem Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, quibusdam casibus a communi regula iam exceptis per decreta edita nn. 3157, *Mechlinien.*, ad 10 (5. Septembris 1867) 3448, *Societatis Iesu*, ad 2 (11. Maii 1878) et 3814, *Dubiorum* (21.

Novembris 1893), inspecta praxi communi et antiqua, perpensis rationibus quae in casu aequae militant pro Missis privatis et aliis solemnioribus; nempe: Christifidelium attentio, laetitia, devotio, fidei catholicae professio in veram ac realem Iesu Christi praesentiam in Sanctissima Eucharistia, eorumque consociatio angelicis choris ad laudandum Deum et adorandum; quum neque obstet praenotatum silentium, quod, sicut in aliis caeremoniis, suppletur in casu per expressas Rubricas, quae non distinguunt inter Missas privatas et Missas solemniores, neque has excludunt, proposito dubio ita respondendum censuit: *Affirmative, et ad mentem.*

Mens autem est: „Si usus, ex toto vel ex parte contrarius, in aliqua ecclesia Collegiata, Cathedrali et Patriarchali, aliisque ecclesiis seu oratoriis hucusque vigerit, eadem ecclesia seu oratorium, amodo se conformet communi praxi et enuntiatae Rubricarum interpretationi; nisi, loco campanulae, alterum et congruum signum adhibeat. Insuper ad removendum, quantum

² Idem, pag. 557 sq.

feri potest, inconueniens quo aliqui de longinquo vel de propinquo in templo sistunt sine attentione ac reuerentia etiam ad praecipuas diuinorum mysteriorum actiones, maxime expedit, ut paulo ante consecrationem aliquod campanulae detur signum, iuxta communem ecclesiarum praxim."

Quam resolutionem et mentem Sanctissimo Do-

mino nostro Pio Papae XI, per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum, relatas, Sanctitas Sua ratas habuit, approbavit et seruari mandavit. Die 25. Octobris 1922.

✠ A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. ✠ S. Alexander Verde, Secretarius.

44.

Zahvala svetega očeta Pija XI. za dar v prid afriškim sužnjim.

Dne 20. julija 1922 št. 2371 je poslal kn. šk. ordinarijat svetemu očetu Piju XI. naslednje pismo:

Beatissime Pater!

Ordinariatus Lavantinus laeto animo nuntiare praesumit Sanctitati Tuae, in dioecesi Lavantina circa festum Epiphaniae Domini anni currentis pro nigris Africanis summam 56.000 K, quinquaginta sex millium coronarum, collectam esse.

Quae eleemosynae ad pedes Sanctitatis Tuae deferuntur, ut Beatissimus Pater de iis gratiosissime disponere dignetur.

Ad genua Sanctissimi Patris prostratus pro me, clero gregeque fideli Apostolicam benedictionem enim exoro.

Beatitudinis Tuae humillimus, devotissimus et obsequentissimus famulus et filius

Maribori ad flumen Dravum, die 20. Iulii 1922. **Martinus Matek,** vicarius capitularis Dioecesis Lavantinae Maribor.

[In adnexu: 56 000 K pro nigris Africanis.] Spremni list apostolskemu nunciju v Belgradu se je glasil:

Illustrissime, Excellentissime ac Reverendissime Domine Archiepiscopo!

Velit Amplitudo Tua Reverendissima adnexas litteras unacum eleemosynis in dioecesi Lavantina anno 1922 collectis pro redimendis captivis nigris Africanis in summa 56.000 K, quinquaginta sex millium coronarum, quae pecuniae per officium postale Labacense transmittuntur, ad thronum Suae Sanctitatis benevole dirigere.

Pro qua gratia intimas rependo grates et persisto cum singularis venerationis et observantiae sensis

Maribori ad flumen Dravum, die 20. Iulii 1922. Reverendissimo Domino Nuntio Apostolico

Adiacent: addicissimus servitor
1. Litterae ad Suam Sanctitatem, **Martinus Matek,**
2. Eleemosynae 56.000 K pro vicarius capitularis.
nigris Africanis.

Illustrissimo, Excellentissimo ac Reverendissimo Domino Hermenegildo Pellegrinetti, Archiepiscopo Adanensi, Nuntio Apostolico Beograd.

Pismu je bila priložena miloščina, nabrana v Lavantinski škofiji v prid afriškim sužnjim. Kot odgovor

na zgorajšnje pismo je prejel mnogočastiti gospod kapiteljski vikar dne 7. avgusta 1922 naslednji dopis: Nonciature Apostolique

Belgrade. Belgradi 4. Augusti 1922.

Illustrissime et Reverendissime Domine!

Accepit haec Nunciatura Apostolica litteras Dominationis Tuae Reverendissimae de die 20. Iulii currentis anni, No. 2371, quibus oblatio coronarum 56.000 pro redimendis captivis africanis nunciabatur et S. Patri praesentabatur. Paulo post pecunia ipsa accepta est.

Litteras ad S. Patrem simul cum pecunia oblata, quibus patet quanta Lavantinae dioecesis sit fides et caritas, misi secundum tuum desiderium.

Me orationibus tuis commendans remaneo

Dominationis Tuae Reverendissimae addictissimus in Domino

Illmo. et Rmo. † **Hermenegildus Pellegrinetti,** D. D. Martino Matek, Archiepiscopus tit. Adanen. Vic. Capit. Dioecesis Nuntius Apost. Lavantinae Maribor.

Dne 8. septembra 1922 je pisala S. Congregatio de propaganda fide imenovanemu gospodu: S. Congregazione de Propaganda fide.

Roma, li 8. Settembre 1922.

Illustrissimo e Reverendissimo Signore!

Mi reco a dovere significare alla S. V. il ricevimento della somma di Lit. 3262.00 corrispondente alla somma di Dinari 14.000 trasmessami quale prodotto delle elemosine costi raccolte per l'abolizione della schiavitù in Africa.

La ringrazio della premura da Lei posta nel procurare questa colletta tanto a cuore alla S. Sede, e colgo questa occasione per professarmi con ben distinta stima

Di V. S.

Devotissimo servo

† **P. Fumasoni-Biondi Arc. di Dioclea** Segrio.

Dne 11. novembra 1922 pa je došla zahvala svetega očeta Pija XI. Glasi se tako-le: Segreteria di Stato di sua Santità.

Ex Aedibus Vaticanis, die 23. Octobris 1922.

Illustrissime ac Reverendissime Domine!

Valde sane de religiosa civilique re haud ita pridem meruerunt boni illi lavantini fideles, qui, te qui-

dem cum clero instante, pecuniae vim Coron 56.000 Beatissimo Patri pro miseris Africae nigris reverenter miserunt.

Id accidit, uti par fuit, Sanctitati Suae perquam gratum acceptumque, cum nulla re magis delectari soleat quam regni Iesu Christi incremento.

Itaque debitas vobis grates agit Augustus Pontifex de sanctissimo officio; atque in auspiciis divinarum munerum, quae certe magna erunt, itemque ut

paternae benevolentiae pignus, tibi cunctoque clero ac populo vigilantiae tuae commisso, Apostolicam Benedictionem effuso animo impertit.

Ego autem sensus existimationis maximae erga te meae profiteor, quibus sum

Illmo. et Revmo.	Amplitudini Tuae
Domino Martino Matek.	addictissimus
Vicario Capitulari Lavantino	P. C. Gasparri.
Marburg.	

45.

Poškodbe spomenikov s podpisovanjem posetnikov.

Pokrajinska uprava, odd. za prosveto in vere, je z dopisom z dne 4. novembra 1922, št. 3856, naznala semkaj to-le:

„Ministrstvo prosvete opozarja na pobudo Umetniškega odelenja z okrožnico št. 5876 z dne 27. sept. t. l. na brezobzirno postopanje obiskovalcev srbskih samostanov, ki si domišljajo, da so napravili nekaj izredno važnega, ako so zapisali preko fresk na stenah svoje ime in datum obiska. Ravno zastopniki takozvanih kulturnih slojev se najbolj odlikujejo pri tem barbarstvu.

Isto velja tudi za naše razmere: Stene, slike in celo kipi starinskih, posebno romarskih cerkva ali cerkva in kapelic v izletnih krajih so vse popisane, kolikor daleč seže človeška roka. Spomeniški konservator opozarja samo na posebno drastičen slučaj na blejskem otoku, kjer so letos spomladi pred krajevim obiskom vso cerkev nanovo prepleskali, da zabrišejo sledove tega barbarizma, a je bila cerkev

par tednov potem že zopet do človeške višine vsa popisana.

Pokrajinska uprava, odd. za prosveto in vere naproša preč. duhovščino, naj sama v svojem področju premišlja o merah, kako izkoreniniti to razvado, in navaja nekatere mere, ki bi jo vsaj omejile:

1. Namestili naj bi se napisi, ki opozarjajo obiskovalca na nedostojnost takega dejanja na posvečenih stenah in predmetih in na nekulturnost čečkanja po neposvečenih predmetih, ki pa imajo umetniško ali zgodovinsko vrednost.

2. Kateheti naj tozadevno poučavajo deco v šoli, primerna prilika za to je posebno ob izletih.

3. Želeti bi bilo, da propovedniki v romarskih cerkvah od časa do časa opozore na nedostojnost takega početja.“

O tem se obvestijo oč. kn. šk. župnijski uradi z naročilom, da tudi ti uradi pripomagajo po svojih močeh pri zatiranju imenovane razvade.

46.

Izkaz cerkvenih zbirk za pogorelce v Pečkah makolske župnije.

Dne 4. maja, na god sv. Florijana, krščanskega vojščaka in mučenca, se je poslala častitim kn. šk. župnijskim uradom nujna prošnja, ki se je glasila tako-le:

Potom kn. šk. dekanijskega urada v Slov. Bistrici je dne 29. aprila 1922 došla semkaj ta le prošnja občinskega urada Pečke od dne 25. aprila 1922:

Posestnikom Krošl Juriju, Krošl Janezu, Godec Jakobu in Haložan Julijani, vas in občina Pečke, župnija Makole, je dne 15. aprila ob 15. uri nagloma nastali požar uničil hiše in gospodarska poslopja. Vsled močnega vetra je bil požar tako silen, da se ni dalo rešiti sploh ničesar. Nesrečnim pogorelcem so zgorela vsa živila, denar, obleka, vozovi, ter vse poljedelsko orodje. Skupna škoda se ceni do 1,100.000 K; skupna zavarovalnina pa znaša samo 4500 K.

Poškodovani so sledeči:

1. Krošl Jurij, pogorela hiša in vse drugo gospodarsko poslopje, 1 konj, 1 govedo in svinje. Na-

dalje vsa živila, prihranjeni denar, pohištvo, obleka, vozovi ter vse poljedelsko orodje. Škode do 900.000 K.

2. Krošl Janez, hiša, denar, vsa živila, obleka, posoda in pohištvo. Škode do 75.000 K.

3. Godec Jakob, gospodarsko poslopje, vozovi, poljedelsko orodje. Škode do 140.000 K.

4. Haložan Julijana, hiša in vse gospodarsko poslopje, živila, denar, obleka, pohištvo, posoda in vse poljedelsko orodje. Škode do 80.000 K.

Omenjenim bode sedaj treba staviti nove domove, toda iz lastne moči jim ni mogoče. Okoličani sicer pomagajo po svojih močeh, a ker sami niso veliko premožni, ne morejo ponesrečencem dovolj pomagati. V tem obupnem položaju so oni občinski in župnijski urad prosili, naj pri kn. šk. ordinarijatu v Mariboru prosita, da isti blagovoli odrediti pobiranje milodarov po župnijskih cerkvah naše škofije za nesrečne pogorce.

Predležea prošnja priporočena od kn. šk. župnijskega urada v Makolah, dne 26. aprila 1922 št. 148,

se častitim kn. šk. župnijskim uradom Lavantinske škofije naznani z naročilom, da o njej obvestijo tamošnje ljudstvo v svrhu podpore v prid omenjenim pogorelcem.

Nabrani prispevki se naj čimprej potom kn. šk. dekanijских uradov pošljejo semkaj, da se izročijo v pomoč ponesrečencem.

Vsled te mile prošnje so poslali razni dekanati nabrane darove semkaj v znesku 22.120 K. Ta vsota se je nakazala po čekovnem uradu v Ljubljani v prid pogorelcem v Pečkah, kn. šk. župnijskemu uradu v Makolah dne 9. avgusta 1922. Prejem denarja je potrdil kn. šk. župnijski urad v Makolah v naslednjem pismu:

Vdano podpisani poroča sledeče: Za pogorce v Pečkah tukajšnje župnije je podpisani prejel od mnogoč. kn. šk. konzistorija znesek . Din. 5530— od preč. dekanijškega urada v Ptuju . „ 85·50

Skupaj . Din. 5615·50

Zgorajšnja svota se je v sporazumu z g. občinskim predstojnikom in s svetovalci dotične vasi raz-

delila na štiri jednake dele, tako, da so prejeli pogorelci:

Godec Jakob, Pečke . . . Din. 1403·87
Haložan Julijana, „ . . . „ 1403·87
Krošel Janez, „ . . . „ 1403·88
Krošel Jurij, „ . . . „ 1403·88

Skupaj . Din. 5615·50

Nesrečneži so jokali od veselja.

Vsi obdarovanci, kakor tudi vdano podpisani župni urad in občinski urad Pečke se zahvaljujejo mnogoč. kn. šk. konzistoriju najtopleje za blagohotno naklonjenost in izdatno pomoč. Nesrečni pogorelci so obljubili, da hočejo celo življenje moliti za svoje dobrotnike.

Kn. šk. župnijstvo sv. Andreja v Makolah,
dne 11. septembra 1922.

F. Šegula, župnik.

Vsem blagim duhovnikom in usmiljenim vernikom naj vsedobri Bog stoterno povrne, kar so dobrega storili pogorelcem v Pečkah.

47.

Slovstvo.

1. Spolnui zapovedi! Po raznih virih spisal Franc Bernik, župnik v Domžalah. Prva knjiga, 1921, strani 391. Druga knjiga, 1922, strani 471. Samozaložba. Cena 15 + 22 dinarjev brez poštnine. Naroča se pri samozaložniku. — Knjigi obsegata poljudno, preprosto, s primernimi zgledi pojasnjeno razlago božjih in cerkvenih zapovedi v 60 razpravah, oziroma cerkvenih govorih. Prav porabno in praktično delo bo dobro služilo dušnim pastirjem pri sestavljanju pridig in krščanskih nauk, nudilo bo pa tudi vernikom izpodbudno in koristno duhovno berilo.

2. Knjigarna G. J. Manz v Regensburgu je izdala

in s prošnjo za naznanitev v uradnem listu na ogled poslala „Taschenkalender und kirchlich-statistisches Jahrbuch für den katholischen Klerus 1923.“ Cena 50 M., s poštnino 58 M. — Ta 45. letnik priročnega koledarja prinaša med drugim prav podučno razpravo o pravicah in dolžnostih župnikov, župnijskih upraviteljev in cerkvenih predstojnikov po določbah novega cerkvenega zakonika.

Naznanilo. Na ponovno izraženo željo oč. gg. dušnih pastirjev se pripravlja nova izdaja knjige „Sveto opravilo očitne službe božje za Lavantinsko škofijo.“

48.

Osebna naznanila.

Postavljen je bil g. Jakob Rabusa za provizorja v Jurkloštru (12. oktobra 1922).

Prestavljena sta bila gg. kapelana: Janez Zajc od Sv.

Lovrenca na Dr. p. v Majšberg in Franc Rop od Sv. Barbare pri Vurbergu k Sv. Lovrencu na Dr. p. (1. oktobra 1922).

Umrl je g. Franc Cerjak, kapelan v Kostivnici, dne 26. oktobra 1922, v 64. letu starosti.

Kn. šk. Lavantinski konzistorij v Mariboru,

dne 25. novembra 1922.

Martin Matek,

doctor rom. in iure canonico,
ravnatelj pisarne.